جستجوی اطلاعات سلامت در اینترنت: مروری بر پژوهش‌های انجام شده

نکته: مقاله‌های علمی – پژوهشی در مجله کتابدار ۲.۰ داوری نمی‌شود و با مسئولیت نویسنده/مترجم منتشر می گردد.
اگر از این مقاله برای مقاله‌ها، پایان نامه‌ها و دیگر مطالب منتشر شده توسط شما، استفاده می‌شود لطفا نام نویسنده/مترجم را در رفرنس خود ذکر کنید و به رفرنس اصلی(لاتین) ارجاع مستقیم ندهید. (این کار از نظر اخلاق علمی صحیح نیست.)

جستجوی اطلاعات سلامت در اینترنت: مروری بر پژوهش‌های انجام شده[1]

چکیده

در دنیای امروز اینترنت یکی از منابع اصلی اطلاعات مربوط به سلامت بوده و افراد به‌طور چشمگیری، اطلاعات سلامت را از طریق اینترنت جستجو میکنند. این مقاله مروری دارد بر پژوهشهای انجامشده در حوزه جستجوی آنلاین اطلاعات سلامت. مقالات مرتبط با این موضوع با جستجوی عبارات با جستجوی اصطلاحات انگلیسی مرتبط[2]در گوگل اسکالر[3] استخراج شده و درمجموع ۲۳ مقاله مرتبط با موضوع شناسایی شد.

در دسترس بودن همیشگی و در همه‌جا، سهولت جستجو، امکان تعامل با دیگر افراد همدرد برای کسب اطلاعات، گمنام ماندن در فضای مجازی از مزایای جستجوی اینترنتی اطلاعات سلامت از دید کاربران هستند. نتیجه پژوهشی نیز نشان میدهد که اطمینان دوباره یافتن از صحیح بودن روش درمانی، تمایل به داشتن نظرات دیگران، درک بهتر و تکمیل دیگر اطلاعات و مزاحم دکتر و تیم پزشکی نشدن از انگیزههای جستجوی اطلاعات سلامت بودهاند. اطلاعات بازیابی شده از سایتهای غیررسمی، نامعتبر و تجاری ممکن است ناقص، نادرست، قدیمی و گمراهکننده باشد. افرادی که مهارت ارزیابی اطلاعات نداشته باشند در برابر این اطلاعات آسیب‌پذیر میشوند. نویسندگان پیشنهاد میکنند تا وزارت بهداشت و درمان ایران متولی ایجاد وبگاهی برای اطلاعات پزشکی و بهداشتی به زبان ساده برای ایرانیان شود.

کلمات کلیدی:اطلاعات سلامت آنلاین، جستجوی اطلاعات سلامت آنلاین، سواد سلامت

مقدمه

اینترنت امروزه به‌عنوان یکی از منابع اصلی اطلاعات مرتبط با سلامت در نظر گرفته می‌شود. افزایش تعداد کاربران اینترنت در دنیا، افزایش استفاده از آن برای جستجوی اطلاعات مرتبط با سلامت را در پی داشته است. به‌طوری‌که از ۳۷ درصد در سال ۲۰۰۵ به ۶۸ درصد در سال ۲۰۰۹ رسیده است. در اوایل دهه ۲۰۰۰ میلادی در سرتاسر جهان ۴.۵ درصد از تمام جستجوهای اینترنتی مربوط به سلامت بوده است. در ایالات‌متحده، ۷۹ درصد از جستجوهای مرتبط با سلامت در بین کاربران اینترنت گزارش شده است (۱). بعلاوه پژوهشی که در کشورهای اروپایی در ارتباط با همین موضوع انجام‌شده است نشان از استفاده ۷۱ درصد از افراد بزرگسال از اینترنت برای کسب اطلاعات سلامت بوده است (۱۷).

برخی از مطالعات استفاده رایج از موتورهای جستجوی عمومی همچون گوگل، یاهو و ... برای جستجو را نقطه آغاز جستجوهای سلامت معرفی می‌کنند. جستجوی اطلاعات سلامت روی اینترنت می‌تواند برای کاربران حرفه‌های غیرپزشکی بسیار مفید باشد؛ اما از سوی دیگر می‌تواند به کاهش کیفیت اطلاعات سلامت آنلاین منجر شود. انتظار می‌رود در راستای گسترش اطلاعات سلامت در اینترنت و در دسترس بودن این فناوری، استفاده از آن برای رفع نیازهای اطلاعات سلامت روزبه‌روز افزایش یابد. این در حالی است که بازیابی اطلاعات مرتبط و معتبر سلامت بستگی به مهارت‌های جستجو و نیز مهارت‌های ارزیابی اطلاعات دارد وگرنه بیم آن می‌رود که بازیابی اطلاعات غلط، سلامتی افراد را به خطر اندازد. مفهوم سواد سلامت با افزایش دسترسی افراد به اطلاعات سلامت و تأکید بیشتر بر خود مدیریتی و خود مراقبتی مطرح شد. سواد سلامت مفهومی نسبتاً جدید، گسترده و با معانی متفاوت است. در ده سال گذشته توجه زیادی به مهارت‌های سواد سلامت جلب شده است و اخیراً در بستر اطلاعات آنلاین به‌عنوان مهارت‌های سواد سلامت الکترونیکی[4]مطرح شده است.

افزایش جستجوی اطلاعات سلامت در اینترنت و چالش‌ها و مسائل مرتبط با آن پژوهش‌هایی را در ماهیت این‌گونه

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

جستجوها، رفتار اطلاع‌یابی جستجوگران سلامت، انگیزه‌های افراد برای جستجوی اطلاعات سلامت، روش انجام جستجوها، وب‌سایت‌های مربوط به سلامت، چالش‌های جستجوی اطلاعات سلامت و ... شکل داده است. با توجه به اهمیت دسترسی سریع به اطلاعات سلامت به‌روز و با کیفیت، هدف این مطالعه آگاهی از وضعیت و جایگاه جستجوی اطلاعات سلامت در اینترنت است که میتواند گامی در جهت بهبود وضعیت سلامتی و درمان باشد.

روش بررسی

این مطالعه مروری برای آگاهی از وضعیت جستجوی اطلاعات سلامت در اینترنت است. جامعه آماری این پژوهش مقالات و پایان‌نامه‌های انگلیسی‌زبان دسترسی آزاد از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۴ است که از طریق سرویس گوگل پژوهشگر بازیابی شده‌اند. برای این منظور اصطلاحات اطلاعات سلامت اینترنتی/ وبی/ آنلاین (health online/web/internet) رکورد ۲۰ میان از .گرفت قرار جستجو مورد (e-health information) الکترونیکی سلامت اطلاعات و (information ابتدایی بازیابی شده از هر اصطلاح، تعداد ۲۳ مقاله که با موضوع موردنظر ارتباط داشتند شناسایی شد.

سواد سلامت

سواد سلامت مجموعه‌ای از مهارت‌ها، از جمله توانایی برای خواندن مطالب پایه‌ای موردنیاز در محیط‌های بهداشت و درمان است. بیماران با سطح سواد سلامت ضعیف با مشکلاتی همچون خواندن برچسب‌های موجود روی بطری داروها و بیان مقدار قند خون، خواندن بروشورهای آموزشی، یا اسناد مربوط به اطلاع‌رسانی روبه‌رو هستند. در واقع سواد سلامت، توانایی فرد برای جستجو، یافتن، ارزیابی و فهم اطلاعات پزشکی است؛ بنابراین منظور از سواد سلامت، فقط فهم اطلاعات پزشکی و سلامتی نیست بلکه سواد سلامت توانایی افراد برای دسترسی به اطلاعات و فن‌آوری‌ها برای بهبود سلامتی و درمان نیز هست. سواد سلامت این قابلیت را دارد که تصمیم‌گیری پزشکی را آسان نموده و سطح سلامتی افراد و بخصوص سالمندان را ارتقا دهد. این مهارت‌ها حامی تصمیم‌گیری پزشکی هستند که عنصر اساسی برای استقلال سالمندان است. این مسئله وقتی اهمیت می‌یابد که بدانیم افراد بالای ۶۵ سال پایین‌ترین سطح سواد سلامت را دارند.

1. مروری کلی بر پژوهش‌های انجام‌شده درباره جستجوی اطلاعات سلامت

سه مقاله مروری در سال‌های ۲۰۰۶ و ۲۰۱۱ منتشر شده‌اند که پژوهش‌های مرتبط با جستجوی اطلاعات سلامت را مورد بررسی قرار داده‌اند. مارتون و چو (۲۰۱۲) با بررسی این مقالات اذعان می‌دارند که بیشتر پژوهش‌های منعکس‌شده در این پیشینه‌ها به روش توصیفی انجام شده‌اند که گرچه برای داشتن تصویری کلی از وضعیت جستجوی آنلاین اطلاعات سلامت -مفید است، نیاز به پژوهش‌هایی وجود دارد که با یک چارچوب مفهومی تحقیق بر اساس نظریه‌های پذیرفته‌شده در حوزه های موضوعی رفتار اطلاع‌یابی، ارتباطی و سلامتی انجام شوند. آن‌ها خود با جستجوی وب، اسکوپوس، science of web و پایان‌نامه‌ها، چهار پژوهش مرتبط با جستجوی اطلاعات سلامت را می‌یابند که چارچوب مفهومی بر اساس نظریات پذیرفته‌شده دارند. در این پژوهش‌ها، متغیرهای مؤثر بر جستجوی آنلاین اطلاعات سلامت تعریف و اندازه‌گیری شده‌اند. ارتباط بین متغیرها با استفاده از رگرسیون چندتایی و همبستگی مقایسه شده و میزان این ارتباط با تحلیل‌های آماری ارزیابی‌شده است. پژوهش درباره جستجوی آنلاین اطلاعات سلامت هنوز در گام‌های اولیه ساخت نظریه است. پژوهش‌های پیمایشی بیشتری باید با استفاده از مدل‌های نظریه نیاز داریم. یک مدل کلی نیاز است که تصدیق کنیم جستجوی اطلاعات سلامت نتیجه تعامل بین باورهای شخصی، رفتارها، ویژگی‌های منبع اطلاعاتی، اطلاعات فردی و نقش‌ها و بسترهای اجتماعی است؛ بنابراین نیاز به پژوهش‌هایی داریم که چارچوبی میان‌رشته‌ای داشته باشند تا بتوانند پیچیدگی رفتار اطلاع‌یابی آنلاین سلامت را منعکس کنند. نظریه‌های پذیرفته‌شده از علومی مانند بهداشت و پزشکی، روانشناسی اجتماعی، ارتباطات و اطلاعات می‌توانند در این رابطه مورد استفاده قرار گیرند. بیشتر پژوهش‌هایی که در این حوزه انجام شده‌اند به روش اکتشافی، کمی و با رویکرد قیاسی بوده‌اند، اما برای درک عمیق‌تر و کامل‌تری از جستجوی آنلاین اطلاعات سلامت توسط افراد و گروه‌های خاص (مانند افرادی با بیماری‌های خاص، مراقبت‌کنندگان و حمایت‌کنندگان بیماران) نیاز به پژوهش‌های کیفی است.

انکر و دیگران (۲۰۱۱)، ۱۲۹ مقاله پژوهشی مرتبط با جستجوی اطلاعات سلامت را که بین سال‌های ۱۹۷۸ تا ۲۰۱۰ منتشر شده‌اند از پایگاه اطلاعاتی PsycInfo استخراج نموده و مورد بررسی قرار داده‌اند. نتایج نشان می‌دهد که پژوهش‌های مرتبط با اطلاعات سلامت به روش پیمایشی انجام‌شده و با استفاده از پرسشنامه (با سؤالات باز و بسته و طیف لیکرت)، مصاحبه ساختاریافته و چک‌لیست از افراد پرسش‌های زیر را پرسیده‌اند:

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

- آیا هرگز در جستجوی اطلاعات سلامت بوده‌اید؟
- آیا تمایلی به جستجوی اطلاعات سلامت دارید؟
- برای چه منظوری به جستجوی اطلاعات سلامت می‌پردازید؟
- چه منابعی را برای جستجوی اطلاعات سلامت مورد استفاده قرار داده‌اید؟
- تا چه حد منابع مورد استفاده برایتان مفید واقع‌شده‌اند؟
- با چه موانعی برای جستجوی اطلاعات سلامت روبرو بوده‌اید؟

در پژوهشی دیگر مک مولان (۲۰۰۶) با مطالعه مقالات مرتبط با جستجوی آنلاین اطلاعات سلامت سه کاربرد اصلی اینترنت برای سلامتی شامل اینترنت به‌عنوان کانال ارتباطی (مثل ایمیل)، اینترنت به‌عنوان یک جامعه (مثل تابلوهای اطلاعات الکترونیکی، فهرست‌های پستی) و اینترنت به‌عنوان محتوا (مثل وب‌سایت‌هایی که حاوی اطلاعات سلامتی هستند) را شناسایی کرده‌اند: رناهی و چووین (۲۰۰۶) نیز با بررسی مقالات مرتبط با جستجوی آنلاین اطلاعات سلامت دریافتند که بیشتر پژوهش‌های انجام‌شده در این زمینه در ایالات متحده آمریکا انجام شده‌اند و در کشورهای دیگر پژوهش‌های کمتر و قدیمی‌تری انجام شده است.

2. میزان و چگونگی استفاده از اینترنت برای اطلاعات سلامت

پژوهش‌های متعددی اکثراً با روش‌های پیمایشی انجام شده‌اند تا میزان و الگوی استفاده افراد از اینترنت برای جستجوی اطلاعات سلامت را مورد بررسی قرار دهند. پژوهشی با عنوان "ارزیابی مهارت‌های سواد سلامت الکترونیکی افراد بزرگسال: مطالعه مقدماتی" و با استفاده از ابزار ارزیابی سواد سلامت الکترونیک نورمن و اسکینر (۲۰۰۶) انجام شده است. یافته‌ها حاکی از آن است که مشارکت‌کنندگان اینترنت را به میزان (۲۵درصد) مفید و (۴۲درصد) بسیار مفید در راستای کمک برای تصمیم‌گیری در مورد سلامت خود می‌دانستند. همچنین از بین آن‌ها وجود اینترنت را به میزان (۳۱درصد) مهم و (۴۰درصد) بسیار مهم احساس می‌کردند چون آن‌ها را قادر می‌ساخت به اطلاعات سلامت دسترسی داشته باشند (۱۱). پلتنوا و همکارانش (۲۰۱۲) نیز در پژوهشی چگونگی استفاده از اینترنت برای اطلاعات سلامت را مورد بررسی قرار دادند. روش اجرای پژوهش پیمایشی بود و از پرسشنامه آنلاین برای گردآوری داده‌ها استفاده شد که درنهایت ۳۸۵ پرسشنامه تکمیل شد. پاسخگویان عمدتاً کاربران تحصیلات تکمیلی و بیشتر از کشورهای فرانسه و اسپانیا بودند. یافته‌های پژوهش نشان داد که ۲۴درصد از پاسخگویان حداقل یک‌بار در روز (برخی ۴ تا ۶ بار در روز را ذکر کرده بودند) اطلاعات سلامت را روی اینترنت جستجو می‌کنند و ۲۵درصد نیز این عمل را چندین بار در هفته انجام می‌دهند. یافته‌ها همچنین نشان دادند که ۷۱درصد افراد اینترنت را به‌عنوان دومین منبع مهم کسب اطلاعات سلامت بعد از پزشکان مورد استفاده قرار می‌دهند. از یافته‌های دیگر پژوهش نیز این بود که ۸۲ درصد از پاسخگویان از موتورهای جستجو برای یافتن اطلاعات سلامت آنلاین استفاده می‌کنند. الغمدی و موسی (۲۰۱۲) نیز در پژوهش خود که با روش توصیفی و در شهر ریاض کشور عربستان سعود اجرا کرده‌اند، به این نتیجه رسیدند که ۵۸.۴درصد از مشارکت‌کنندگان از اینترنت برای جستجوی اطلاعات سلامت مورد نیاز خود استفاده می‌کنند. این در حالی است که ۸۹.۳درصد از این افراد پزشکان هستند و فقط ۶.۷درصد از آنان اینترنت را به‌عنوان منبع اولیه کسب اطلاعات بیان کرده‌اند.در همین راستا نتایج پژوهش پاول و همکارانش (۲۰۱۱) نشان می‌دهد که ۴۷.۵درصد افراد جستجو را برای اطلاعات جدید و ۱۹.۶درصد برای اطلاعات قدیمی و ۱۷.۱درصد هم برای اطلاعات جدید و هم اطلاعات قدیمی انجام داده‌اند. در این بین ۱۵.۷درصد نیز اذعان کرده‌اند که بدون توجه به اینکه دنبال اطلاعات جدید یا قدیمی هستند در اینترنت به دنبال اطلاعات سلامت بوده‌اند. این مطالعه همچنین حاکی از استفاده چشمگیر اینترنت برای گردآوری اطلاعات سلامت است. این پژوهش با دو رویکرد کمی و کیفی انجام‌شده و از پرسشنامه و مصاحبه برای گردآوری اطلاعات بهره گرفته است. نتایج نشان می‌دهند که ۷۱.۲درصد از پاسخگویان که به جستجوی اطلاعات سلامت آنلاین پرداخته‌اند، زیر ۴۵ سال بوده‌اند و از میان ۶۷.۴درصد را زنان تشکیل می‌دهند. نتایج بررسی دیگری نیز حاکی از تأثیر سن بر جستجوی آنلاین اطلاعات سلامت است. این بررسی که در سال ۲۰۰۹ انجام شده است نشان می‌دهد که فقط ۲۷ درصد از بزرگسالان ۶۵ سال به بالا و ۵۹ درصد از افراد ۵۰ تا ۶۴ ساله از اینترنت برای این منظور استفاده می‌کنند. درحالی‌که این میزان در گروه سنی ۱۸ تا ۴۹ سال ۷۲ درصد است (۵). استفاده محدود سالمندان از اینترنت برای جستجوی اطلاعات سلامت را می‌توان به عوامل چندی نسبت داد. سالمندان معمولاً با اینترنت مأنوس نیستند؛ برای استفاده از آن آموزش ندیده‌اند؛ اعتمادبه‌نفس لازم برای کار با اینترنت را ندارند؛ از کوچک بودن سایز فونت صفحات وب و زیاد بودن حجم اطلاعات رنج می‌برند و یا استفاده از روش‌های سنتی مثل مراجعه به پزشک را ترجیح می‌دهند. بی‌اعتمادی به اینترنت هم ممکن است یک مانع در استفاده از آن توسط سالمندان باشد. بررسی‌ها حاکی از تأثیر سن بر روی میزان اعتماد به اینترنت است. به این معنی که هر چه سن فرد بیشتر باشد میزان اعتمادش به اینترنت کمتر می‌شود (۳).

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

یکی از دلایل بی‌اعتمادی به اینترنت را می‌توان دشواری اعتبارسنجی صفحات وب دانست. علاوه بر سن، جنسیت نیز بر جستجوی آنلاین اطلاعات سلامت تأثیرگذار است. تقریباً تمام پژوهش‌های انجام‌شده نشان می‌دهد که زنان بیش از مردان جستجوگر اطلاعات آنلاین سلامت بوده‌اند. همچنین سطح تحصیلات و درآمد تأثیر مستقیمی بر جستجوی آنلاین اطلاعات سلامت دارند. به این معنی که هر چه درآمد و سواد بیشتر باشد، استفاده از اینترنت به‌عنوان منبع اطلاعات سلامت بیشتر می‌شود (۱۹).

3. اهداف، انگیزه‌ها و اطلاعات سلامت جستجو شده

پژوهش‌های چندی درباره چرایی و چگونگی جستجوی آنلاین اطلاعات پزشکی و تأثیر آن‌ها بر وضعیت سلامتی انجام شده است. بیشترین موضوعات سلامتی جستجو شده در اینترنت، درباره یک بیماری یا مسئله پزشکی خاص، تغذیه، ویتامین‌ها، درمان‌های پزشکی مشخص و ورزش و تناسب‌اندام و داروهای تجویزشده بوده‌اند. سرطان بیشترین بیماری جستجو شده در اینترنت بوده است و از سرطان‌ها نیز سرطان سینه بیشترین جستجوها را به خود اختصاص داده است.

جستجوهای موضوعات مرتبط با سلامتی بیشتر درزمینهٔ علائم و نشانه‌های بیماری‌ها، اختلالات و درمان هستند. لازم به ذکر است که بیماران، جستجوی آنلاین اطلاعات سلامت را جایگزین مراجعه به کادر پزشکی نمی‌دانند (۱۴) و معمولاً پس از مراجعه به پزشک برای تأیید اطلاعاتی که به آن‌ها داده شده و نیز برای گردآوری اطلاعات بیشتر به جستجوی آنلاین اطلاعات سلامت می‌پردازند. نیکلاس و همکارانش با مطالعه ۱۳۲۲ بریتانیایی کاربر اینترنت دریافتند که انگیزه‌های افراد برای جستجوی آنلاین اطلاعات سلامت از این قرار است: ۹۷ درصد برای جستجوی اطلاعات درباره یک بیماری یا علائم خاص، ۵۷ درصد برای جستجوی پزشک، ۵۲ درصد برای جستجوی اطلاعات تغذیه‌ای، ورزش و یا کنترل وزن (۱۵). نتایج وی همسو با نتایج بررسی کاربران آمریکایی اینترنت است که در آن ۹۱ درصد پاسخ‌دهندگان در جستجوی اطلاعات پزشکی برای یک مورد بیماری یا علائم خاص بوده‌اند و جستجوی اطلاعات درباره شیوه زندگی سالم یا مراکز پزشکی و درمانی محدود بوده است (۴). در همین راستا نتیجه تحقیق پاول و همکارانش (۲۰۱۱) نشان می‌دهد که اطمینان دوباره از درمان صحیح، تمایل به داشتن نظرات دیگران، درک بهتر و تکمیل دیگر اطلاعات و مزاحم دکتر و تیم بهداشتی نشدن از انگیزه‌های جستجوی اطلاعات سلامتی بوده‌اند. علاوه بر این نتایج این پژوهش نشان‌دهنده این است که افراد اطلاعات را برای خود یا برای افراد دیگر جستجو کرده‌اند. الغمدی و موسی (۲۰۱۲) نیز در پژوهش خود بیان می‌کنند که انگیزه افراد برای جستجوی اطلاعات سلامت، وضعیت پزشکی خود فرد، وضعیت افراد خانواده و وابستگان و جستجوی برای اطلاعات سلامت عمومی بوده است. پژوهش‌های چندی نیز حاکی از آن است که معمولاً اطلاعات سلامتی نه برای خود جستجوگر بلکه برای نزدیکان و دوستان جستجو شده است (۴).

4. مزیت‌های بالقوه جستجوی اطلاعات سلامت آنلاین

با مطالعه مقالات بازیابی شده مرتبط در زمینه اطلاعات سلامت آنلاین، سه مؤلفه تعاملات آنلاین با متخصصان سلامت، وجود گروه‌های حمایت کننده آنلاین و گمنام ماندن افراد به عنوان مزیت‌های بالقوه جستجوی اطلاعات سلامت در اینترنت شناسایی شد.

۴-۱. تعاملات آنلاین با متخصصان سلامت

امروزه بسیاری از خدمات پزشکی و سلامتی از طریق اینترنت صورت می‌گیرد. کاربران اینترنت را به‌طور فزاینده‌ای برای مشورت با متخصصان سلامت به کار می‌گیرند. تعاملات آنلاین با متخصصین سلامت می‌تواند برای درخواست تجویز دارو یا به‌روز کردن آن از طریق پست الکترونیک یا وب، نوبت گرفتن، پرسیدن سؤالاتی خاص در حیطه سلامت باشد. این خدمات آنلاین علاوه بر کاهش هزینه‌های بیماران می‌تواند باعث جلوگیری از هدر رفتن زمان نیز بشود. این ارتباطات را می‌توان به دو دسته ارتباطات هم‌زمان (تلفن، گفتگوی وبی و ...) و غیر هم‌زمان (پست، فاکس، پیام وبی و ...) تقسیم‌بندی کرد. نمونه‌ای از این خدمات وبی سایت HealthTap است که در آن شخص می‌تواند در سایت عضو شده و سؤال خود را از یک دکتر واقعی بپرسد. ۳۷ هزار پزشک در آمریکا پاسخگوی پرسش‌ها از سرتاسر دنیا هستند. پرسش‌ها به‌سرعت و محرمانه پاسخ داده می‌شود. خدمات این سایت رایگان است.

ارتباط آنلاین پزشک و بیمار جنبه مهمی از سلامت الکترونیک است؛ چون‌که هم به‌عنوان یک کانال ارتباطی نوین و هم جایگزین بالقوه برای راه‌های ارتباطی دیگر مانند تلفن و ملاقات چهره به چهره است (۱۳). پژوهشی در سال ۲۰۱۰ که درباره ارتباط بین پزشکان و بیماران در اروپا انجام شد. نتایج این پژوهش که در داده‌های آن به‌صورت مصاحبه تلفنی به کمک

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

رایانه و از هفت کشور اروپایی در سال ۲۰۰۷ گردآوری شده بود، نشان داد که افراد با پزشک خانواده، پزشک متخصص، یا دیگر حرفه‌های سلامت از طریق ایمیل و وب برای درخواست نسخه یا بازبینی آن، تعیین قرار ملاقات (نوبت‌دهی) و پرسیدن سؤالات خاص حوزه سلامت استفاده می‌کنند. بالاترین سطح به‌کارگیری این خدمات در کشور دانمارک و پایین‌ترین سطح در کشور پرتغال گزارش شده است (۲۰). ویدیو چت‌ها نیز به‌عنوان یکی دیگر از راه‌های ارتباطی آنلاین، باعث کاهش کم‌رویی و خجالت می‌شود (۱۳). والوینر و همکاران (۲۰۰۹) نیز با مروری بر ۷۱ مقاله، پیام‌های الکترونیکی را به‌عنوان کانال ارتباطی دیگر بین بیمار و پزشک معرفی کرده‌اند و به رضایت کاربران در استفاده از این خدمات اذعان می‌کنند. آن‌ها بیان می‌کنند که بیماران به دلیل راحتی و آسایش خود، صرفه‌جویی در زمان و سودمندی آن‌ها ازنظر اقتصادی به دنبال استفاده از این خدمات هستند.

۴-۲. گروه‌های حمایت‌کننده آنلاین

گروه‌های حمایت‌کننده اجتماعی برای افرادی که با بیماری‌های مزمن و کشنده دست‌وپنجه نرم می‌کنند ایجادشده‌اند. این گروه‌ها در حال حاضر برای بیماری‌هایی مانند افسردگی[۵] آلزایمر، انکیلوزان اسپوندیلوز (روماتیسم‌ستون فقرات)، سرطان پستان، سرطان مغز، سرطان پروستات و صرع وجود دارند. در ارتباط با گروه‌های حمایت‌کننده آنلاین نیز به همین صورت یا حتی شاید مزایای بیشتری نیز بتوان قائل شد. ازجمله اینکه افراد می‌توانند در هر زمان و بدون محدودیت جغرافیایی مشکلات مربوط به سلامت خود را مطرح کنند. این گروه‌ها برای افرادی که توانایی حرف زدن و شنیدن را ندارند نیز می‌تواند مفید باشد.

افزایش کیفیت زندگی، بهبود تصمیم‌گیری و افزایش امید به زندگی نتیجه حمایت‌های این گروه‌هاست. گروه‌های آنلاین همچنین باعث ایجاد تعاملات بین فردی و حمایت اجتماعی خواهد شد. به‌عبارت‌دیگر مشاوره اطلاعات پزشکی با دیگر افراد مشارکت‌کننده در گروه‌های مجازی و فروما[۶] می‌تواند حمایت بقیه افراد و تعامل اجتماعی با دیگر بیماران را نیز در برداشته باشد. در همین راستا راپاچ (۲۰۰۹) در پایان‌نامه خود به شناسایی مزیت‌های گروه‌های حمایتی آنلاین سرطان می‌پردازد. این پژوهش با رویکرد کیفی و از طریق مصاحبه برای گردآوری داده‌ها استفاده شده است. نتایج این مطالعه حاکی از آن است که این گروه‌های حمایتی آنلاین در فرد احساس طبیعی و عادی بودن، تعلق به جامعه و امید را ایجاد می‌کنند و مکانی آزاد و امانت‌دار برای صحبت کردن درباره ترس، احساسات و مرگ هستند و اینکه احتمال درک شدن، پذیرفته شدن و پشتیبانی از آن‌ها افزایش می‌یابد. همچنین دادوستد اطلاعات حس بهتری برای امید به زندگی و خوش‌مشربی و احساس مفید بودن به شخص تلقین می‌کند[۷].

کلم و همکاران (۲۰۰۳) نیز پژوهش دیگری درباره گروه‌های حمایتی آنلاین سرطان انجام دادند که به‌صورت مروری بر مقالات منتشرشده اجرا شده است. عمده‌ترین نتیجه این مقاله نشان‌دهنده این بود که گروه‌های حمایتی آنلاین کمکی مؤثر در رفع و از عهده برآمدن بیماری توسط بیمار هستند. نتیجه دیگر این بررسی بیان‌کننده این بود که جستجو و در اختیار قرار دادن اطلاعات به دیگران در این گروه‌های آنلاین شایع است.

۴-۳. گمنام ماندن افراد

اینترنت برای جستجوی اطلاعات سلامتی مزایای چندی دارد ازجمله اینکه هویت کاربران شناسایی نمی‌شود. به‌خصوص برای جستجوی اطلاعات درباره موضوعات حساسی مانند سکس، بیماری‌های روانی و اعتیاد، گمنام ماندن افراد در اینترنت، آن را به یک منبع اطلاعاتی ایده‌آل تبدیل می‌کند. افرادی که مشکل برقراری ارتباط چهره به چهره دارند نیز قادر به برقراری تعاملات و ارتباطات سلامت تعاملی خواهند بود.

۵. چالش‌های استفاده از اینترنت برای جستجوی اطلاعات سلامت

استفاده از منابع آنلاین مرتبط با سلامت در دنیای وب چالش‌هایی را برای کاربران این دسته اطلاعات به همراه دارد که در منابع مرتبط بازیابی شده، سه گروه از این چالش‌ها شامل موانع دسترسی، مشکلات جستجو و مشکلات زبانی شناسایی شد که به بیان آن‌ها خواهیم پرداخت.

۵-۱. موانع دسترسی

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

موانع متعددی بر سر راه استفاده یا عدم استفاده از اطلاعات وجود دارد که در پژوهش‌های مختلفی به آن‌ها اشاره شده است که مروری برخی از این مؤلفه می‌پردازیم؛ اما از مهم‌ترین این موانع می‌توان به اطلاعات اضافی[۸] و زیاد، به‌هم‌ریختگی و عدم نظم مشخص، مشکلات جستجو، مشکلات زبانی، عدم کاربرپسند بودن وبگاهها، عدم ثبات و پایداری اطلاعات و ... اشاره کرد.

فقدان مهارت ارزیابی و تشخیص وبگاه‌های قابل‌اعتماد و صحیح موانعی هستند که افراد هنگام جستجو، ارزیابی و استفاده از اطلاعات سلامت آنلاین با آن روبه هستند. از سوی دیگر حجم اطلاعات آنلاین بازیابی شده آن‌قدر زیاد است که کاربران توانایی تفسیر این حجم از اطلاعات را ندارند. اطلاعات اضافی و زیاد اغلب مانع مهمی برای به‌کارگیری یا عدم به‌کارگیری اطلاعات سلامت می‌شود (۱۱).

۵-۲. مشکلات جستجو

به‌جز افراد معدودی که خود با وب‌سایت‌های حاوی اطلاعات سلامت آشنایی دارند و برای جستجوی اطلاعات موردنیاز، مستقیماً به سراغ آن‌ها می‌روند، بقیه افراد از موتورهای جستجو برای بازیابی اطلاعات سلامت استفاده می‌کنند. گوگل به دلیل نداشتن تبلیغات، بیشتر مورد استفاده قرار گرفته است. برخی نیز از پیشنهادهای گوگل برای چک کردن املای لغات پیچیده پزشکی از آن استفاده می‌کنند. پژوهش‌ها نشان داده‌اند که جستجوگران اطلاعات سلامت، فاقد مهارت‌های جستجو بوده‌اند. واژه‌های کلیدی مورد استفاده آن‌ها بسیار عام و گسترده بوده و به همین دلیل منجر به جستجوهای ناموفق شده است. مهارت‌های جستجوی پیشرفته بیشتر در جوانان، دانشجویان و کارمندان دیده شده است. بازنشستگان و خانه‌دارها مهارت‌های جستجوی پایینی دارند. نتایج پژوهشی نشان می‌دهد که دانش موضوعی و مهارت‌های جستجو دو عامل تأثیرگذار در موفقیت جستجوهای مرتبط با سلامت بوده‌اند (۸).

پژوهش‌های متعددی برای بهبود روش‌های جستجو انجام‌شده‌اند تا به کاربران کمک کنند اطلاعات صحیح و مفیدی را به دست آورند. تمرکز این روش‌ها بر مقایسه موتورهای کاوش برای بازیابی اطلاعات صحیح سلامت بوده است. مرتبط بودن و قابل‌اعتماد بودن نتایج بازیابی شده، دو معیار مهم ارزیابی موتورهای کاوش برای اطلاعات سلامتی است. وانگ (۲۰۱۲) به برخی از این پژوهش‌ها در مقاله خود اشاره کرده و نتایج آن‌ها را ذکر کرده است. وی خود چهار موتور کاوش گوگل، یاهو، بینگ و Ask.com را ازنظر بازیابی اطلاعات سلامتی مقایسه نموده و نتیجه‌گیری نموده است که هرکدام از موتورهای کاوش گوگل، یاهو، بینگ و Ask.com نقاط قوت و ضعف خود را دارد و بنابراین بهتر است افراد برای جستجوی اطلاعات سلامتی از چند موتور کاوش استفاده نموده و به یکی از آن‌ها اکتفا نکنند.

۵-۳. مشکلات زبانی

تیمینز (۲۰۰۲) با بررسی تأثیر موانع زمانی روی مراقبت‌های سلامت غیر انگلیسی‌زبانان در ایالات‌متحده به این نتیجه می‌رسد که باوجود جمعیت ۱۱ درصدی غیر انگلیسی‌زبانان در آمریکا، نظام‌های مراقبت‌های سلامت به‌طور وسیعی خدمت به انگلیسی‌زبانان را پوشش می‌دهند. درنتیجه وضعیت این درصد از جامعه به‌منظور دسترسی به منابع مراقبت سلامت در معرض خطر است. این مطالعه که به‌صورت مروری بر روی مقالات منتشرشده در مجله بیومدیکال انجام شده است، نشان می‌دهد که ۸۶ درصد از مقالات مورد بررسی به تأثیر زیان‌آور موانع زبانی اشاره دارند. از نتایج دیگر این بررسی این بود که پزشکان مراقبت‌های بهداشتی توصیه کرده بودند که باید برای موانع زبانی تدابیری همچون تعدیل قوانین و سیاست‌های ملی، تدوین دستورالعمل‌های عملی و منابع برای دسترسی غیر انگلیسی‌زبانان در حیطه مراقبت‌های بهداشتی لحاظ شود.

علاوه بر چالش عدم دسترسی به منابع کافی به زبان مادری، ارائه اطلاعات سلامت با اصطلاحات خاص یا زبان بسیار تخصصی می‌تواند درک آن‌ها را برای کاربران عادی یا حتی خود شاغلین تازه‌کار حیطه سلامت دشوار سازد. استفاده بیش از حد از قالب‌های متنی نیز می‌تواند مشکلات زبانی را تشدید کند که در این مورد به استفاده از منابع با قالب‌های گرافیکی و تصویری نیاز است.

6. مخاطرات

وجود اطلاعات متنوع و متعدد در حیطه سلامت و بهداشت در دنیای وب و درنهایت استفاده از اطلاعاتی که صحت و اعتبار آن نامعلوم است، میتواند خطراتی را برای فرد استفادهکننده به همراه داشته باشد. مقابله با این خطرات نیازمند ارائه

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

آموزشهای لازم و غنیسازی کتابخانههای عمومی از موضوعات عام پزشکی است که باید برنامهریزیهای کوتاهمدت و بلندمدت در راستای پیشبرد این امور انجام شود. آسیب‌های خودتشخیصی، اطلاعات نادرست، گمراه‌کننده و خطرناک از اصلی‌ترین مخاطرات موجود در استفاده از این دسته اطلاعات است.

شخصی که بدون وجود آموزش و آشنایی اولیه با اطلاعات‌پایه‌ای سلامت وارد دنیای مجازی می‌شود با مشکلات و مخاطرات متعددی مواجه می‌شود که می‌تواند سلامتی وی را به خطر بیاندازد. یکی از این خطرات می‌تواند خودتشخیصی باشد. فردی که بجای مراجعه به پزشک، علائم بیماری خود را در اینترنت جستجو می‌کند ممکن است با تشخیص غلطی که از اطلاعات دریافت شده می‌گیرد نگران شود که به یک بیماری خطرناک مبتلاست و یا برعکس یک بیماری خطرناک را یک مشکل ساده بپندارد. خطر دیگر، وجود اطلاعات نادرست است. همچنان که استفاده از اینترنت برای اطلاعات مربوط به سلامت افزایش می‌یابد، مسئولین و متخصصان نگران کیفیت اطلاعات در دسترس هستند. بیشتر اطلاعات پزشکی موجود در اینترنت، نادرست، ناقص و یا قدیمی و از منابع تجاری هستند و ممکن است گمراه‌کننده باشند اما کاربران عادی اینترنت تشخیص نمی‌دهند. نتایج پژوهشی نشان می‌دهد که ویکی‌پدیا درباره ده بیماری پرهزینه اطلاعات نادرست داده است (۶). اطلاعات سلامتی بستگی به میزان سواد سلامتی کاربران دارد. زیادی اطلاعات و وجود اطلاعات نامعتبر چالش بزرگی برای عامه مردم هنگام جستجوی اطلاعات سلامتی است.

7. مهارت‌های ارزیابی

عدم توانایی در ارزیابی اطلاعات به‌دست‌آمده توسط کاربران اطلاعات سلامت نیز از چالش‌های مهم پیش روی آنان است. کاربران اطلاعات سلامت باید واجد مهارت‌های ارزیابی اطلاعات باشند تا بتوانند وب‌سایت‌های معتبر را از نامعتبر تشخیص داده و با پیروی از اطلاعات غلط سلامت خود را به خطر نیندازند. این در حالی است که پژوهش‌ها نشان داده است جستجوگران اطلاعات سلامت توجه کمی به نویسنده و ایجادکننده و یا حامیان وب‌سایت دارند حتی وقتی‌که به‌راحتی این اطلاعات در دسترس است (۸). در پژوهشی ۷۳ درصد از مشارکت‌کنندگان اذعان کرده‌اند که مهارت کافی برای ارزیابی منابع سلامت روی اینترنت را داشته‌اند. بااین‌حال نظرات آن‌ها در ارتباط با توانایی خود برای افتراق بین وب‌سایت‌های سلامت با کیفیت بالا و پایین تقریباً یکسان بوده است (از این میان ۴۸ درصد افراد مردد بوده‌اند). بعلاوه درحالی‌که اکثریت مشارکت‌کنندگان با توانایی خود برای استفاده از اطلاعات بازیابی‌شده آنلاین موفق و کاملاً موافق بودند اما بسیاری از آن‌ها در مورد استفاده از اطلاعات موجود در اینترنت برای تصمیم‌گیری در مورد سلامت خود مردد یا کاملاً مخالف بودند (۱۱).

8. صفحات وب سلامت

برای کمک به مردم در دستیابی به اطلاعات پزشکی صحیح و سودمند، دولت‌ها و مراجع مسئول سایت‌هایی را برای ارائه اطلاعات سلامتی ایجاد کرده‌اند که می‌تواند منبع معتبری برای جستجوگران اطلاعات سلامت باشد. برای مثال کتابخانه ملی آمریکا سایت رسمی مدلاینپلاس[۹] را برای تأمین کاربران با انتشارات تمام متن پزشکی و سلامت ایجاد کرده است. همچنین موسسه سلامت ملی آمریکا سایتی را با عنوان وب‌سایت سلامت سالمندان[۱۰] ایجاد کرده است که با زبان ساده اطلاعات پزشکی و سلامتی درباره بیماری‌های مختلف را ارائه می‌دهد. این وب‌سایت اطلاعات را از سایت‌هایی مانند موسسه ملی سرطان و موسسه ملی سالمندی دریافت می‌کند. طراحی سایت به‌گونه‌ای است که نیازهای افراد سالمند که تجربه کمی از کار با اینترنت دارند را برآورده می‌کند. طراحی آن ساده است و امکان بزرگ کردن فونت متن و خواندن صوتی متون را نیز دارد. دولت بریتانیا نیز وب‌سایت خدمات سلامت ملی[۱۱] را ایجاد کرده است که حاوی اصلی‌ترین توصیه‌ها و اطلاعات پزشکی برای بیماران و مردم در بریتانیا است.

بنیاد سلامت در شبکه[۱۲] نیز صفحه وب دیگری است که در سال ۱۹۹۵ ایجاد شده و حاوی اطلاعات پزشکی معتبر در اینترنت است. متولی آن یک سازمان غیرانتفاعی است که توسط سازمان ملل ایجاد شده است.

نتیجه‌گیری

جدای از اینکه اینترنت به‌عنوان منبع اولیه یا ثانویه گردآوری اطلاعات سلامت لحاظ می‌شود، این فناوری نقش عمده‌ای در گردآوری اطلاعات موردنیاز افراد دارد و روزبه‌روز استفاده از آن گسترده و گسترده‌تر می‌شود. در بسیاری از موارد نیز به‌عنوان اولین مرجع برای آگاهی از اطلاعات مرتبط با سلامت فرد در نظر گرفته می‌شود. این در حالی است که هنوز افراد

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

سواد کافی در استفاده از اینترنت به‌عنوان مرجع سلامت را ندارند. مهارت‌های جستجو و ارزیابی اطلاعات در افراد ضعیف است. این مسئله در کنار فقدان وبسایت‌های معتبر برای بازیابی اطلاعات سلامت، آسیب‌پذیری جستجوگران اطلاعات سلامت را در پی خواهد داشت. جا دارد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مانند بسیاری از کشورها وبسایت‌هایی جامع، معتبر، به زبان ساده و قابل‌فهم و طراحی خوب ایجاد نماید تا عموم مردم به مرجعی قابل‌اعتماد برای اطلاعات سلامت دسترسی داشته باشند. بخصوص برای بیماری‌هایی که در جامعه تابو محسوب می‌شوند (همچون بیماری‌های مقاربتی) و چه بسا افراد از طرح آن‌ها حتی با نزدیک‌ترین افراد خانواده خود هراس داشته باشند لازم است راهنماهای پزشکی و سلامتی به زبان فارسی از سوی مرجعی معتبر ارائه شود.

انجام پژوهش‌هایی در حوزه جستجوی آنلاین اطلاعات سلامت توسط ایرانیان می‌تواند الگوهایی از نحوه استفاده هم‌وطنانمان از اینترنت برای جستجوی اطلاعات آنلاین به دست داده و با تشخیص نیازهای اطلاعاتی و آموزشی افراد به متولیان برای طراحی پورتال‌های اطلاعات سلامت کمک کند.

References

1. AlGhamdi, K. M., & Moussa, N. A. (2012). Internet use by the public to search for health-related information. International journal of medical informatics, (81)6, 363–۳۷۳. doi: 10.1016/j.ijmedinf.2011.12.004
2. Anker, A. E., Reinhart, A. M., & Feeley, T. H. (2011). Health information seeking: a review of measures and methods. Patient education and counselling, 82(3), 346-354. doi: 10.1016/j.pec.2010.12.008
3. Dutta-Bergman, M. (2003). Trusted online sources of health information: differences in demographics, health beliefs, and health-information orientation. J Med Internet Res, 5(3). doi:10.2196/jmir.5.3.e21
4. Fox, S., & Fallows, D. (2003). Internet health resources. TPRC. Retrieved March 4, 2015, from http://www.pewinternet.org/2003/07/16/internet-health-resources/
5. Fox, S., & Jones, S. (2009). The Social Life of Health Information: Americans' pursuit of health takes place within a widening network of both online and offline sources. Retrieved March 4, 2015, from http://www.pewinternet.org/~/media//Files/Reports/2009/PIP_Health_2009.pdf
6. Hasty, R. T., et al. (2014). Wikipedia vs Peer-Reviewed Medical Literature for Information About the 10 Most Costly Medical Conditions. J Am Osteopath, 114(5), 368-373. doi: 10.7556/jaoa.2014.035
7. Internet access. Retrieved accessed December 15, 2010, from www.pewinternet.org/Reports/2003/Internet-Health-Resources.aspx
8. Kim, H., Park, S.-Y., & Bozeman, I. (2011). Online health information search and evaluation: observations and semi-structured interviews with college students and maternal health experts. Health Information and Libraries Journal, 28(3), 188-199. doi: 10.1111/j.1471-1842.2011.00948.x
9. Klemm, P., Bunnell, D., Cullen, M., Soneji, R., Gibbons, P., & Holecek. A. (2003). Online cancer support groups: a review of the research literature. Comput Inform Nurs, 21(3), 136-142.
10. Liyanagunawardena, T. R., & Williams, S. A. (2014). Massive Open Online Courses on Health and Medicine: Review. J Med Internet Res., 16(8), e191. doi: 10.2196/jmir.3439
11. Manafò, E., & Wong, S. (2012). Assessing the eHealth Literacy Skills of Older Adults: A Preliminary Study. Journal of Consumer Health On the Internet, 16(4), 369-381. doi: 10.1080/15398285.2012.701163
12. Marton, C., & Choo, C. W. (2012). A review of theoretical models of health information seeking on the web. Journal of Documentation, 68(3), 330-352. doi: http://dx.doi.org/10.1108/00220411211225575

.است مجاز نویسنده نام و منبع ذکر با تنها مجله مطالب نقل .است محفوظ 2.0 کتابدار مجله برای حقوق تمامی

13. Mcgeady, D., Kujala, J., & Llvonen, K. (2008). The impact of patient-physician web messaging on healthcare service provision. Int J Med Inform, 77(1), 17-23. doi:10.1016/j.ijmedinf.2006.11.004
14. McMullan, M. (2006). Patients using the internet to obtain health information: how this affects the patient-health professional relationship. Patient Education and Counseling, 63(1/2), 24-28. doi:10.1016/j.pec.2005.10.006
15. Nicholas, D., Huntington, P., Gunter, B., Russell, C., & Withey, R. (2003). The British and their use of the web for health information and advice: a survey. Aslib Proceedings 55,(5/6), 261-276. doi: http://dx.doi.org/10.1108/00012530310498842
16. Plenteva, N., Vargas, A., Kalogianni, K., & Boyer, C. (2012). Online health information search : what struggles and empowers the users ? Results of an online survey. Stud Health Technol Inform, 180, 843-847.
17. Powell, J., Inglis, N., Ronnie, J., & Large, S. (2011). The Characteristics and Motivations of Online Health Information Seekers: Cross-Sectional Survey and Qualitative Interview Study. J Med Internet Res., 13(1), e20. doi: 10.2196/jmir.1600
18. Rapach, E. E. (2009). Online cancer support groups: what the consumer has to say. Master thesis, university of Virginia.
19. Renahy, E., & Chauvin, P. (2006). Internet uses for health information seeking: a literature review. Revue d'épidémiologie et de santé publique, 54(3), 263-275. doi: http://dx.doi.org/10.1016/S0398-7620(06)76721-9
20. Santana, s. et al. (2010). Online communication between doctors and patients in Europe: status and perspectives. Journal of medical internet research, 12(2), e20. doi:10.2196/jmir.1281
21. Timmins, C. L. (2002). The impact of language barriers on the health care of Latinos in the United States: a review of the literature and guidelines for practice. Journal of Midwifery & Women's Health, 47(2), 80-96. doi: 10.1016/S1526-9523(02)00218-0
22. Wallwiener, M., Wallwiener, C.M., Kansy, K., Seeger, H., & Rajab, T.K. (2009). Impact of electronic messaging on the patient-physician interaction. Journal of telemedicine and telecare, 0(0), 1-8. doi: 10.1258 /jtt.2009.090111
23. Wang, L., Wang, J., Wang, M., Li, Y., Liang, Y., & Xu, D. (2012). Using Internet search engines to obtain medical information: a comparative study. J Med Internet Res, 14(3), e74. doi: 10.2196/jmir.1943
24. Yoo, E.-Y., & Robbins, L. S. (2008). Understanding middle-aged women's health information seeking on the web: a theoretical approach. Journal of the American Society for Information Science and Technology, 59(4), 577-590. doi: 10.1002/asi.20766

Health information seeking on the internet: A review of research studies

Abstract

In today's world, the internet is a major source of health information. People increasingly search the health information through the internet. The advantages of online health information seeking include 24/7 availability everywhere, searching easily, Interacting with other people with the same disease to obtain information, anonymity in cyberspace, etc. The result of some research showed that confirming what the doctor has said, gaining the opinion of other people, better understanding and completing the information and preventing disturbing doctor and medical team have been motivations of health information seekers. As using the internet for health information has

.است مجاز نویسنده نام و منبع ذکر با تنها مجله مطالب نقل .است محفوظ 2.0 کتابدار مجله برای حقوق تمامی

increased, health professionals and official bodies are concerned about the quality of health information on the internet. Retrieved information from informal, invalid and commercial sites may be defective, incorrect, outdated and misleading. People, who don't have the skills to evaluate the information, will not be able to distinguish false from true information, and they are vulnerable against incorrect information. One of the aspects of health literacy is the people ability to access the technology and correct, up to date information to protect and promote health and treatment of illness. This article is a literature review of research conducted in the field of seeking online health information. The authors suggest that Iran's Ministry of Health develop a credible site for health and medicine information in plain language for Iranians. Given that Iran's population is getting aged and old people are most needed population to receive health and treatment services, the availability of correct and valid information could be a stage to improve their health and treatment status.

eywords:
nline health information seeking, health literacy

lib2mag.ir

پانویس:
[۱]این مقاله قبلاً به‌صورت پوستر در اولین همایش ملی سواد سلامت، مشهد، ۱۹-۱۷ فروردین ۱۳۹۵ ارائه شده است.
[۲] internet/web/online health information, e-health information
[۳] Google Scholar
[۴] e-Health Literacy Skills
[۵]در این زمینه میتوان به گروه افسردگی در فیس‌بوک اشاره کرد که در آن افراد میتوانند احساس خود را بیان کنند و از دیگران کامنتهای دلگرم‌کننده بگیرند.
[۶]از نمونه ایرانی این فرومها می‌توان به نینی سایت اشاره کرد که مادران تجارب فرزندپروری خود را با دیگران به اشتراک میگذارند.
[۷]در رمان پرفروش "من پیش از تو" نوشته جوجو مویز هم به این موضوع اشاره می‌شود.
[۸] Information overload
[۹] MedlinePlus: medlineplus.gov
[۱۰] NIH Senior Health website
[۱۱] NHS (National Health Service) Direct
[۱۲] HON (Health on the Net Foundation)

نویسندگان: عمار خدری [۱]– دکتر مریم صراف‌زاده [۲]

1. کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش شناسی دانشگاه خوارزمی
2. استادیار گروه آموزشی علم اطلاعات و دانش شناسی دانشگاه تهران

مشخصات استناددهی به این مقاله

نویسنده(ها):	عمار خدری و مریم صراف زاده
عنوان مقاله:	جستجوی اطلاعات سلامت در اینترنت: مروری بر پژوهش‌های انجام شده
عنوان مجله:	کتابدار ۲.۰ –(عنوان لاتین: i-Kitابdار 2.0)
دوره مجله(Vol):	۴
شماره مجله(Issue):	۱
سال(Year):	۱۳۹۷
شناسه دیجیتال(DOI):	
لینک کوتاه:	http://lib2mag.ir/9686

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

lib2mag.ir

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.